

Eén bloem

Ik heb nooit zoveel met bloemen. Dat is een tamelijk ongemakkelijke bekentenis voor iemand die uitvaarten begeleidt. Bloemen horen erbij. Punt. Maar eerlijk gezegd kijk ik er vooral praktisch naar. Bloemen verwelken, lelies veranderen mijn auto binnen tien minuten in een rijdende bloemenkas en die stuifmeel stampers weten feilloos de enige witte blouse in huis te vinden.

Alexandra Markusse (1974)

Nu hoor ik steeds vaker dat bloemen duurder worden. Btw erbij. Er zijn mensen die daar somber van worden. Ik moet eerlijk zeggen: misschien is het helemaal niet zo'n slecht idee. Misschien zorgt het er wel voor dat we minder enorme boeketten kopen en juist weer teruggaan naar iets veel mooiers. Eén bloem. Gek eigenlijk dat iets eenvoudigers soms veel meer betekenis krijgt.

Toen ik de Bloemenband voor het eerst zag, dacht ik: weer een slim idee uit de uitvaartwereld. We zijn in de uitvaartwereld gek op slimme ideeën. Er is altijd wel iemand die iets heeft bedacht waarvan je denkt: tja... moeten we dit nou echt hebben? Maar dit bleek zo'n idee te zijn waarbij je na een tijdje denkt: misschien moeten we dit juist wél hebben. Want al snel ontdek ik dat de band eigenlijk een bijzaak is. Het gaat om wat er gebeurt. Iedereen neemt één losse bloem mee. Geen ingewikkeld ritueel. Geen instructie waar je een handleiding voor nodig hebt. Je loopt naar voren, steekt de bloem tussen de lussen en bent heel even dicht bij degene van wie je afscheid neemt.

En dan zie ik iets moois. Mensen vertragen vanzelf. De één legt nog even een hand op de kist. Een ander glimlacht. Weer iemand anders vecht zichtbaar tegen de tranen. Niemand doet precies hetzelfde en toch doet iedereen mee. Dat vind ik misschien wel het mooiste aan de Bloemenband. Je maakt niet alleen een bloemstuk, je maakt het samen.

Foto: Petra Slingenberg

Iedere bloem is meegenomen door iemand met een eigen verhaal, een eigen herinnering en een eigen reden om daar te staan. Pas aan het einde zie je het geheel. Net als bij een mensenleven eigenlijk.

Overigens heeft de Bloemenband zo'n 180 lussen. Dat is optimistisch. Alsof iedereen afscheid neemt met de halve plaatselijke voetbalvereniging, de bridgeclub én de burens van de camping. De werkelijkheid is meestal een stuk intiëmer. Zestig mensen. Dertig. Soms nog minder. En weet je? Dan werkt een gewone glazen vaas minstens zo goed. De magie zit niet in de hoeveelheid lussen. De magie zit in het feit dat iedereen iets toevoegt. Langzaam ontstaat er een boeket dat niemand had kunnen kopen, omdat het niet door een bloemist is gemaakt, maar door liefde.

En daarna gebeurt er nóg iets. De bloemen hoeven niet allemaal met de overledene mee. Je kunt ze verdelen onder de mensen die achterblijven. Ineens staat er thuis een bloem op tafel die gisteren nog deel uitmaakte van het afscheid. Je ververs het water, knipt een centimeter van de steel af – ik heb inmiddels meer geleerd over bloemen dan me lief is – en iedere keer denk je heel even terug aan degene die je mist. Niet zwaar. Niet de hele dag. Gewoon, een paar tellen. En soms is dat precies genoeg. Zo kan één bloem nog een week lang doen waar bloemen eigenlijk verrassend goed in blijken te zijn: mensen met elkaar verbonden houden. De Engelsen noemen dat Afterflowers. Dat klinkt meteen alsof er een prachtig boek over geschreven is. Wij zouden waarschijnlijk gewoon zeggen: 'de bloemen van na de uitvaart'. Soms zijn de Engelsen ons toch net een beetje voor.

De magie zit in het feit dat iedereen iets toevoegt

Maar misschien begrijp je pas echt wat één bloem kan betekenen als je het verhaal erachter kent. Ik zie nog die ene klaproos voor me. Zelf geplukt langs het land van de boerderij waar iemand geboren was, zijn leven had geleefd en uiteindelijk ook was overleden. Geen speciaal bestelde bloem, geen lint met gouden letters, geen bedrag waarvan je thuis nog even moet gaan zitten. Gewoon een bloem met een beetje modder aan de steel en een verhaal eraan vast. En juist dat verhaal raakte de nabestaanden meer dan welk boeket ook had kunnen doen. Niet omdat de klaproos mooier was, maar omdat hij iets vertelde. Over de plek, over het leven dat daar geleefd was en over iemand die met een klein gebaar dichtbij werd gebracht. Daar kan geen zorgvuldig samengesteld boeket van honderden euro's tegenop. Al moet ik toegeven: dat maakt hem voor de uitvaartbranche natuurlijk een bijzonder lastig product. Een bloem die onderweg is geplukt, een verhaal meedraagt en misschien zelfs een beetje scheef in een vaas staat, laat zich nu eenmaal moeilijker verkopen dan een boeket met een mooi prijskaartje eraan.

Sommige dingen hoef ik niet uit te leggen. Ik hoef ze alleen maar te laten zien. En soms begint dat met één bloem.